MASTER NEGATIVE NO. 92-80480-13

AUTHOR:

GOTTLING, K[ARL WILHELM]

TITLE:

LOCO ANTIGONAE SOPHOCLIS ...

PLACE:

IENAE

DATE:

[1853]

Master Negative #

92-80480-13

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES
PRESERVATION DEPARTMENT

BIBLIOGRAPHIC MICROFORM TARGET

Original Material as Filmed - Existing Bibliographic Record

Göttling, K[arl Wilhelm], 1793-1869.
...De loco Antigonae Sophoclis vv. 866-879 commentatio. Ienae, prostat in Libraria Braniana, [1853].
iv, 8 p. 28 x 22 cm.

Program. Jena
Volume of pamphlets

Restrictions on Use:

TECHNICAL MICROFORM DATA

FILM SIZE: 35 mm REDUCTION RATIO: 13x
IMAGE PLACEMENT: IA (IIA) IB IIB
DATE FILMED: 05 11 1992 INITIALS [illegible]
FILMED BY: RESEARCH PUBLICATIONS, INC WOODBRIDGE, CT

AIIM

Association for Information and Image Management

1100 Wayne Avenue, Suite 1100
Silver Spring, Maryland 20910

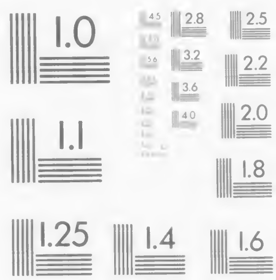
301/587-8202

Centimeter

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 mm

1 2 3 4 5

Inches

MANUFACTURED TO AIIM STANDARDS
BY APPLIED IMAGE, INC.

Q. D. B. V.

NOVI

PRORECTORATVS

AVSPICIA

D. V M. FEBRVARII A. MDCCCLIII

RITE CAPIENDA

CIVIBVS

INDICIT

ACADEMIA IENENSIS.

ADIECTA EST

C. GOETTLINGII DE LOCO ANTIGONAE SOPHOCLIS VV. 866 -879

COMMENTATIO.

IENAE

PROSTAT IN LIBRARIA BRANIANA.

D E I   G R A T I A

CAROLVS FRIDERICVS

MAGNVS DVX SAXONIAE VIMARIENSIVM ATQVE ISENACENSIVM PRINCEPS
LANDGRAVIVS THVRINGIAE MARCHIO MISNIAE PRINCIPALIS DIGNITATIS
COMES HENNEBERGAE DYNASTA BLANKENHAYNII NEOSTADII
AC TAVTENBVRGI REL.

RECTOR ACADEMIAE MAGNIFICENTISSIMVS

S. D.

C I V I B V S.

Novum Prorectorem a Senatu creatum a Nobis confirmatum renunciamus Vobis fecundum morem maiorum, Cives humaniffimi,

CAROLVM IVLIVM GVYETVM,

I. V. D. PROFESSOREM IVRISPRVDENTIAE P. O.

Quem virum, quum non folum fit ICtiffimus fed etiam, quod maius eft, iuftiffimus, quid opus eft ut Vobis commendemus amplius? Sat enim noftis ipfi quam ftrenue et naviter fe gefferit in legibus novis Vobis ferendis et in ordinem redigendis quas ante aliquot annos, quum tota Germania meliora concupifceret, ipfi Vos cupiebatis ardentiffime. Tertium igitur nunc

fascibus academicis ornatus utetur eis ut iam ante usus est, iuste, patrie, clementer. Proinde frequentes crastino die adeste quum in acroaterio academico oratione publica magistratum auspicabitur.

Quod Deus bene vortat.

Dab. d. IIII m. Febr. MDCCCLIII.

Relegendis commentariis, quos Petrus Eckermannus memoriter et iucunde scripsit de Goethio, quum redire soleam in memoriam viri immortalis incidi nuper in eum locum quo Goethius disputans de Antigonae Sophocleae nobilissimo, post tentatam sepulturam Polynicis fratris, dicto introducitur. Verba Sophoclis celeberrima ita habent secundum Boeckhii textum:

νῦν δέ, Πολύνεικες, τὸ σὸν
δέμας περιστέλλουσα τοιάδ' ἄρνυμαι.
καίτοι σ' ἐγὼ 'τίμησα τοῖς φρονοῦσιν εὖ.
οὐ γάρ ποτ' οὔτ' ἂν εἰ τέκνων μήτηρ ἔφυν,
οὔτ' εἰ πόσις μοι κατθανὼν ἐτήκετο,
βίᾳ πολιτῶν τόνδ' ἂν ἠρόμην πόνον.
τίνος νόμου δὴ ταῦτα πρὸς χάριν λέγω;
πόσις μὲν ἄν μοι κατθανόντος ἄλλος ἦν,
καὶ παῖς ἀπ' ἄλλου φωτός, εἰ τοῦδ' ἤμπλακον,
μητρὸς δ' ἐν Ἅιδου καὶ πατρὸς κεκευθότοιν,
οὐκ ἔστ' ἀδελφὸς ὅστις ἂν βλάστοι ποτέ.
τοιῷδε μέντοι σ' ἐκπροτιμήσασ' ἐγὼ
νόμῳ Κρέοντι ταῦτ' ἔδοξ' ἁμαρτάνειν
καὶ δεινὰ τολμᾶν, ὦ κασίγνητον κάρα.

De quibus ita dicit Goethius apud Eckermannum*):

Das iſt's, worin Sophocles ein Meiſter iſt und worin überhaupt das Leben des dramatiſchen beſteht. Seine Charactere beſitzen alle eine ſolche Redegabe und wiſſen die Motive ihrer Handlungsweiſe ſo überzeugend darzulegen, daſs der Zuhörer faſt immer auf der Seite deſſen iſt, der zuletzt geſprochen hat. Man ſieht, er hat in ſeiner Jugend eine ſehr tüchtige rhetoriſche Bildung genoſſen, wodurch er denn geübt worden, alle in einer Sache liegenden Gründe und Scheingründe aufzuſuchen. Doch verleitete ihn dieſe ſeine groſse Fähigkeit auch zu Fehlern, indem er mitunter in den Fall kam, zu weit zu gehen. So kommt in der Antigone eine Stelle vor, die mir immer als ein Flecken erſcheint und worum ich vieles geben möchte, wenn ein tüchtiger Philologe uns bewieſe, ſie wäre eingeſchoben und unächt.

Nachdem nemlich die Heldin im Laufe des Stückes die herrlichſten Gründe für ihre Handlung ausgeſprochen und den Edelmuth der reinſten Seele entwickelt hat, bringt ſie zuletzt, als ſie zum Tode geht, ein Motiv vor, das ganz ſchlecht iſt und faſt an's Komiſche ſtreift. Sie ſagt, daſs ſie das, was ſie für ihren B r u d e r gethan, wenn ſie Mutter geweſen wäre, nicht für ihre geſtorbenen K i n d e r und nicht für ihren geſtorbenen G a t t e n gethan haben würde. Denn, ſagt ſie, wäre mir ein Gatte geſtorben, ſo hätte ich einen andern genommen, und wären mir Kinder geſtorben, ſo hätte ich mir von dem neuen Gatten andere Kinder zeugen laſſen. Allein mit meinem Bruder iſt es ein anderes. Einen Bruder kann ich nicht wieder bekommen, denn da mein Vater und meine Mutter todt ſind, ſo iſt Niemand da, der ihn zeugen könnte. Dieſs iſt wenigſtens der nackte Sinn dieſer Stelle, die nach meinem Gefühl in dem Munde einer zum Tode gehenden Heldin die tragiſche Stimmung ſtört und die mir überhaupt ſehr geſucht und gar zu ſehr als ein dialectiſches Calcül erſcheint. Wie geſagt, ich möchte ſehr gerne, daſs ein guter Philologe uns bewieſe, die Stelle ſey unächt.

Neſciebat igitur Goethius iam ante quam ita diſſeruiſſet inventum fuiſſe navum

---

*) *Geſpräche mit Goethe. T. III. p.* 128.

illum, quem optabat, philologum, A. L. G. Iacobum, qui omnes iſtos verſiculos a v. 869 inde ad 876 pro ſpuriis habuit et ſecundum Herodoti narrationem (III, 119) de Intaphernis uxore ab nugatore quodam inepto adiectis. Verum huic poſtea oblocuti ſunt Sophoclis editores, Wexius, G. Hermannus, Boeckhius, praeter unum Schneidewinum qui ratum habuit iudicium Iacobi novis etiam additis argumentis. Atque Iacobi reprehenſionem ad quattuor fere redire capita recte monuit G. Hermannus: „primo quod ſibi repugnet Antigona generoſitatemque ſuam exuat quae ſepeliverit fratrem, quod id antiquae deorum leges iuberent, nunc autem ſe dicat non idem in filio maritove, ſi civitas vetuiſſet, fuiſſe facturam; ſecundo quod ab natura feminarum abhorreat, fratres cariores quam maritos aut filios habere; tertio quod ſe ex alio marito filium, ſi filius ereptus ſit, parituram tam inepte dicat virgo quam idem apte dicere potuerit uxor Intaphernis; quarto denique, quod quo ſe animo erga maritum fore praedicet, non deceat ſponſam Haemonis, amantis ipſam ardentiſſime.“ Atque priora duo Iacobi argumenta ſatis eo refutaſſe videtur Boeckhius (*des Sophocles Antigone.* p. 265) quod laxius omnino apud antiquos populos vinculum illud fuiſſe dicit quod eſt inter uxorem et maritum quam illud quod fratres et ſorores continebat*). Sed tertium et quartum, quod vituperaverat Iacobus, magis excuſaſſe quam enervaſſe videtur vir egregius. Nam Antigona iam nunc moritura quum ſe ipſa ita conſoletur ut legimus apud Sophoclem, utitur quidem eo ſolatio, quod dignum

---

*) Cf. *C. F. Hermann, Staatsalterth.* II. §. 29 ſq. H e g e l i u s vero (*Phaenomenologie d. G.* p. 341), cuius non immemor fuit Wexius, aſſeveravit hoc non tam moribus antiquis quam ipſa natura humanitatis inſitum eſſe. „*Der Bruder aber iſt der Schweſter das ruhige gleiche Weſen überhaupt, ihre Anerkennung in ihm rein und unvermiſcht mit natürlicher Beziehung; die Gleichgültigkeit der Einzelheit und die ſittliche Zufälligkeit derſelben iſt daher in dieſem Verhältniſſe nicht vorhanden; ſondern das Moment des anerkennenden und anerkannten e i n z e l n e n S e l b ſ t s darf hier ſein Recht behaupten, weil es mit dem Gleichgewichte des Blutes und begierdeloſer Beziehung verknüpft iſt. Der Verluſt des Bruders iſt daher der Schweſter unerſetzlich und ihre Pflicht gegen ihn die höchſte.*“ In his vero Antigonam in animo habuiſſe philoſophum eximium quis eſt quin videat? At vero hoc eſt nimis exigue et exiliter ad calculos philoſophiae revocare vel amorem vel pietatem.

eſſe videbitur ſophiſta, ſed non ſatis dignum ſapientiſſimo Sophocle meliusque erat pietatis officium prorſus non ſuſcipere quam ſusceptum ſic deſperantem quaſi deponere. Verum ferenda haec etiam, quanquam arguta, in Sophocle eſſent, dummodo legibus rationis conſentanea eſſent*). At non eſt ita. Totius enim rei cardo, de quo tacet Iacobus, vertitur in verſu 876: οὐκ ἔστ' ἀδελφὸς ὅστις ἂν βλάστοι ποτέ. Quod dictum aptiſſimum eſt Intaphernis uxori, quae quum optio ei data eſſet a morte conſervandi vel maritum vel filium vel fratrem, ſapientiſſime praeoptavit fratrem, qui vel eam ob cauſam conſervandus erat, ne tota ipſius gens interiret, quod infeliciſſimum putabatur eſſe. Atque Darius ipſe intellexit optime rationem mulieris probiſſimae; condonavit enim ei praeter fratrem etiam filium natu maximum. In barbara igitur muliere ut tota conditio diverſa ab conditione Antigonae ita conſilium conſervandi fratris maxime laudabile eſt. Quid autem Antigona apud Sophoclem? Dicit ſepeliendum ſibi fuiſſe fratrem, quod mortuis iam parentibus, nullus frater ſibi naſci poſſit. At vero hoc argumentum prorſus eſt abſurdum quod eo quod humavit fratrem non recuperabit eundem tanquam Peliam alterum recoctura. Quae igitur hic dixiſſe fingitur Antigona ut recuperato Polynice vivo aptiſſime dicta eſſent ita mortuo iam fratre, neque ullo modo recuperando, ineptiſſima ſunt. At, inquit aliquis, moritur Antigona tali fratre non prorſus orbata, reviſet enim eum, cui ſe devoverat ſepeliundo, quum ad inferos pervenerit. Ipſa enim dicit: φίλη σοὶ ἥκω, ὦ κασίγνητον κάρα. Cf. v. 72 ſq. Audio. Sed reviſet etiam Eteoclem quum ad meliora poſt mortem profectura eſt neque fratre ullo modo ita carebit mortua. Quare non minus abſurde dicta ſunt illa οὐκ ἔστ' ἀδελφὸς ὅστις ἂν βλάστοι ποτέ, quae de vivo eoque unico fratre optime intelliguntur, de mortuo, neque unico eo, non ſunt tolerabilia, non quod arguta ſint, ut dicit Goethius, ſed quod ſana ſententia prorſus carent. Sed accedunt alia argumenta, alterum quo recte uſus eſt Schneidewinus, Antigonam de tertio fratre ex inceſtu Oedipodis et Iocaſtae vel poſtea

---

*) Sic mirus eſt in Sophoclis Trachiniis locus, qui quanquam noſtri ſaeculi hominibus vix tolerabilis eſſe videbitur, non indignus eſt Sophocle, quo moriens Hercules Hyllum filium iuramento obſtringit, ſe Iolen patris pellicem in coniugium accepturum, de quo loco alio tempore viderimus quid ſtatuendum ſit.

gignendo ne potuiſſe quidem cogitare quum ipſa dixiſſet antea (v. 830 ſq.) ἰὼ ματρῷαι λέκτρων ἆται κοιμήματά τ' αὐτογέννητ' ἐμῷ πατρὶ δυσμόρου ματρὸς οἵων ἐγώ ποθ' ἁ ταλαίφρων ἔφυν, alterum, de quo iam monuit Iacobus, quamvis hoc minus ſit grave, quod, ſi ita ſentiat Antigona de marito, ut hic quidem eam ſentire finxiſſe videtur Sophocles, laedit mirum in modum Haemonis amorem. Quod ſi de hoc ipſo amore per totam tragoediam taceret ſanctiſſima virgo, habendum id eſſet in ſapientiſſimis conſiliis Sophoclis; ſed quum palam dicit pro mariti ſalute ſe nunquam id periclitaturam fuiſſe, quod auſa ſit de fratris ſorte, fieri enim poſſe ut alius ſe poſtea ducat in matrimonium, oſtendit ſe, ne minima quidem huius rei argumentatione adiecta, nullo amore erga eum teneri, qui mortem ſibi poſtea conſciſcit ob ipſum amorem virginis. Quod incredibili modo enervare videtur vim totam tragoediae.

Num igitur adſtipulabimur Iacobo, novem verſus expungenti? Minime vero. Nam primum quidem exſpectanda erat omnino ab Antigona argumentatio, qua demonſtraret cur ad ſe ſolam pertinere putaverit officium ſepeliendi fratris, quae prorſus deeſſet refectis iſtis verſibus; cavendum enim Sophocli erat ne in morte Antigonae ſola commoveretur miſericordia auditorum, qua, niſi ratio accedat, nihil fingi poteſt inanius. Deinde illud etiam eſt graviſſimum, quod Ariſtoteles (Rhet. III, 16.) et legit hos verſus et comprobare ſuo calculo videtur, ἂν δ' ἄπιστον ᾖ τότε τὴν αἰτίαν ἐπιλέγειν, ὥσπερ Σοφοκλῆς ποιεῖ παράδειγμα τὸ ἐκ τῆς Ἀντιγόνης, ὅτι μᾶλλον τοῦ ἀδελφοῦ ἐκήδετο, ἢ ἀνδρὸς ἢ τέκνων· τὰ μὲν γὰρ ἂν γενέσθαι ἀπολόμενα.

Μητρὸς δ' ἐν ᾅδου καὶ πατρὸς βεβηκότων
Οὐκ ἔστ' ἀδελφὸς ὅστις ἂν βλάστοι ποτέ.

Denique ipſe Iacobus non potuit indicare, quo loco, ſi interpolati ſint verſus, futura lateat et quomodo, ut recte Wexius dicit, omiſſo illo dicto orationis membra apte conciliari poſſint.

Mihi igitur, ut breviter dicam quod ſentio, delendi videntur tres verſus 872. 873 et 874., et verſus 876, in quo graviſſimum ineſt vitium cogitationis, ſic ſcribendus:

οὐκ ἔστ' ἀδελφὸν ὅστις ἂν θάπτοι ποτέ.

Sic optimam habemus Antigonae argumentationem, qua nunc ad ſe ſolam lege ἀγχιστείας pertinere putaverit officium pietatis erga fratrem conſanguineum, poſt-

quam Ismene soror auxilium recusaverat. Sentit enim ita: „Mulieri sane tale quid omnino non audendum fuit contra leges civitatis, nisi leges pietatis et familiae id iussissent, quae omnibus aliis legibus anteponendae sunt. (Cf. v. s. 48. *ἀλλ' οὐδὲν αὐτῷ τῶν ἐμῶν μ' εἴργειν μέτα.*) Et certe non facile ausa fuissem, si mater fuissem filiumque amisissem (poteram enim hoc pietatis officium marito relinquere, ad eum enim, ut virum et fortioris sexus hominem, proprie ex lege *ἀγχιστείας* hoc officium pertinuit) neque facile ita fecissem marito orbata (poteram enim hoc pietatis officium vel filiis relinquere vel parentibus vel omnino agnatis mariti ad quos proxime id officium pertinebat). Nunc autem quum, mortuis parentibus (ad quos hoc pietatis officium proprie pertinuisset), sola relicta sim, mihi quanquam mulieri necessario sepeliendus fuit frater, quod praeter me nemo est, qui eum sepultura condat.“ Quae ego in hac argumentatione parentheseos signis seclusi a ceteris, facile et quasi necessario a nobis supplentur e versu 876 recte scripto, in quo totius argumentationis vis continetur, facilius etiam ab ipsis Atheniensibus poterant suppleri (vel potius sponte ab eis intelligebantur), apud quos antiquissimum et sanctissimum officium mortuos humandi ad proximos genere pertinebat*). Tamen in his ipsis supplementis causam invenio, cur mutanda haec esse censuerit nescio quis, qui argumenta ipsa ab Antigona singillatim prolatum iri exspectaverat. Qua re commotus ex Herodoti verbis, quae similia Sophocleae orationis esse visa sunt, totum locum qui sibi videbatur mancus esse, supplevit ipse et emendavit scilicet ita ut legimus in libris. Verba enim Herodoti sic habent: *ὦ βασιλεῦ, ἀνὴρ μέν μοι ἂν ἄλλος γένοιτο, εἰ δαίμων ἐθέλοι, καὶ τέκνα ἄλλα, εἰ ταῦτα ἀποβάλοιμι, πατρὸς δὲ καὶ μητρὸς οὐκέτι ἐμεῦ ζωόντων ἀδελφεὸς ἂν ἄλλος οὐδενὶ τρόπῳ γένοιτο. ταύτῃ τῇ γνώμῃ χρεωμένη ἔλεξα ταῦτα.* Quibus ad amussim respondent verba interpolatoris:

*) Cic. Legg. II, 25. Nam et Athenis iam ille mos, a Cecrope aiunt, permansit, ocius terra humandi: quam quum proximi iniicerent rel. Cf. *Klenze: Das Familienrecht* p. 159 sq. Hoc officium Solonis deinde legibus magis circumscriptum est propter mulieres. V. Demosth. c. Macart. p. 1071., *Becker: Charicles* II. p. 181. Ipsam autem antiquissimam Atheniensium legem (vel morem maiorum) de humandis mortuis a proximis in animo habet Antigona quum dicit *τοιῷδε μέντοι σ' ἐκπροτιμήσασ' ἐγὼ νόμῳ Κρέοντι ταῦτ' ἔδοξ' ἁμαρτάνειν.*

τίνος νόμου δὴ ταῦτα πρὸς χάριν λέγω;
πόσις μὲν ἄν μοι κατθανόντος ἄλλος ἦν,
καὶ παῖς ἀπ' ἄλλου φωτὸς εἰ τοῦδ' ἤμπλακον. *)

Ex his autem additamentis ex Herodoto arcessitis quasi necessario fluxit inutilis et damnosa illa correctio versûs 876. *οὐκ ἔστ' ἀδελφὸς ὅστις ἂν βλάστοι ποτέ*; quod per se male dictum esse recte monuit Schneidewinus**).

At vero num putabimus ipsum Aristotelem usum esse interpolato Sophoclis exemplari? Non crediderim. Etiam Aristoteles legisse in Sophocle id videtur, quod scripsisse poetam arbitrati sumus, modo ipsa verba, quibus antea usus est philosophus, recte interpretemur. Nam *τὰ μὲν γὰρ ἂν γενέσθαι ἀπολόμενα* non significant: eos enim nec postea sibi defuturos, si forte perierint, sed eos enim sane sepultura (ab aliis) conditum iri, si perierint, vel potius non defuturos esse, qui eos sepeliant. Si aliter intelligi voluisset Aristoteles scripsisset sane *τὰ μὲν γὰρ ἂν αὖθις γενέσθαι*, vel *τὰ μὲν γὰρ ἂν γενέσθαι ἄλλα*. Ad *γενέσθαι* igitur, quum non additum sit *αὖθις* adverbium, ex antecedentibus supplendum est *κηδευόμενα*, ut idem videatur esse ac si scripsisset *τὰ μὲν γὰρ ἂν κηδεύσεσθαι θανόντα* ***(denn die würden es schon werden (bestattet), wenn sie dieselben verlöre).*** De qua coniunctione verbi substantivi *γίνεσθαι* cum participio v. Lobeck. ad Soph. Ai. 588.

Sed aliud fortasse erit quod in nostra emendatione quis reprehendat; dixerit enim, si ea sententia esset, quam ego inesse putem, scribendum fuisse Sophocli *οὐδεὶς ἦν ὅστις ἂν ἔθαψε τὸν ἀδελφόν* (h. e. ***war Niemand, der den Bruder hätte bestatten kön-***

*) In his versibus *κατθανόντος* illud pro *κατθανόντος τούτου* vel *ἀντὶ τοῦ κ.* non est Sophocleum nisi velis genitivum ab *ἄλλος* pendere.

**) Ipse Schneidewinus Iophonte, Sophoclis filio, omnes versus, quos pro adulterinis habuit Iacobus, haud indignos esse censet, commotus praecipue Grammatici cuiusdam auctoritate (quam uno verbo reiecerat Welckerus Trag. p. 976.), qui ita dicit apud Cramer. Anecd. Ox. IV. p 315. *πολλὰ γὰρ νοθευόμενά ἐστιν, ὡς Σοφοκλέους Ἀντιγόνη. λέγεται γὰρ εἶναι Ἀντιφῶντος [Ἰοφῶντος] τοῦ Σοφοκλέους υἱοῦ.* Neque Iophontem tamen, nobilem tragicum (V. Aristoph. Ran. 73.), putaverim bonae logicae et morum atticorum adeo fuisse immemorem ut versus istos procuderet, dignos illos histrione quodam, qui, quum sibi agendae partes Antigonae essent, dicteriis istis Athenienses voluit oblectari.

nen), non οὐκ ἔστ' ἀδελφὸν ὅστις ἂν θάπτοι ποτέ (h. e. *Ist Niemand, der den Bruder je bestattete)*, sed fallitur ille eo, quod ipsa sepultura Polynicis non perfecta est, id quod tam ex altera Custodis narratione quam ex capto Creontis, post discessum Tiresiae, consilio elucet. Id ipsum Antigona significavit antea, praesenti περιστέλλουσα, non aoristo περιστείλασα, usa. Desideratur igitur ab Antigona etiam tunc commoda mortui sepultura quae tum demum rite perfecta est quum Creontem consilii antehac capti poenituisset. Iam si quis eiectis adulterinis versibus, qui rationem p i e t a t i s, qua ducitur Antigona, prorsus perturbant, totum locum continuo perlegerit, πόνον istum v. 871. commemoratum aptissime explicari sentiet verbis ὅστις ἂν θάπτοι.

νῦν δέ, Πολύνεικες, τὸ σὸν
δέμας περιστέλλουσα τοιάδ' ἄρνυμαι.
καίτοι σ' ἐγὼ 'τίμησα τοῖς φρονοῦσιν εὖ.
οὐ γάρ ποτ' οὔτ' ἂν εἰ τέκνων μήτηρ ἔφυν,
οὔτ' εἰ πόσις μοι κατθανὼν ἐτήκετο,
βίᾳ πολιτῶν τόνδ' ἂν ἠρόμην πόνον·
μητρὸς δ' ἐν ᾅδου καὶ πατρὸς κεκευθότοιν
οὐκ ἔστ' ἀδελφὸν ὅστις ἂν θάπτοι ποτέ.